

„Slaugytojo darbui reikia pašaukimo“

*Taip sako Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Klaipėdos skyriaus atsakingoji sekretorė **Dalytė Fabijonavičienė**. Ilgametė slaugytoja, aktyvi Raudonojo Kryžiaus veiklos organizatorė, savanorystės propaguotoja pasidalino mintimis apie savo darbą, patirtį, ateities planus.*

Visa jūsų darbo karjera susijusi su medicina. Kodėl nutarėte studijuoti slaugytojo specialybę? Ar tai buvo gyvenimo svajonė, ar tiesiog aplinkybių nulemtas sprendimas?

Mediciną pasirinkau jau mokykloje. Baigusi 8 klases su drauge bandėme įstoti į Klaipėdos J. Kučinsko medicinos mokyklą, bet mano draugė nesurinko reikiamo balų skaičiaus, tai ir aš nesimokiau, nors buvau įstojus. Baigusi 11 klasių įstojau į tą pačią medicinos mokyklą be egzaminų, nes turėjau aukštą brandos atestato vidurkį. Tai tikrai buvo mano pašaukimas.

Pirmaisiais darbo metais dirbote Švėkšnos psichiatrinėje ligoninėje. Turbūt tai buvo gana nelengva pradžia, turint omenyje šios gydymo įstaigos specifiką. Kokios patirties įgijote, dirbdama Švėkšnos ligoninėje, kaip ši patirtis pravertė tolesniame darbe?

Baigusi medicinos mokyklą, gavau paskyrimą į Vilnių, bet prašiau, jeigu galima, leisti įsidarbinti arčiau namų, taip atsidūriau Švėkšnoje. Šeimoje esu vyriausia iš keturių vaikų. Buvome paprasta šeima, gyvenome Klaipėdos rajone. Todėl ir pasirinkau tokį variantą, nes Vilniuje finansiškai būtų buvę sunkiau verstis. Švėkšnos ligoninėje įgijau nemažai patirties, ypač dirbdama su žmonėmis su sutrikusia psichika, tai man buvo naujas dalykas. Kasdien atlikdavome daug injekcijų į veną ir į raumenis, taip tobulinau praktinius įgūdžius. Praėjus metams turėjau galimybę papildomai dirbti fizioterapiniame kabinete ir gydomuosiuose dušuose, čia įgijau darbo su įvairiais fizioterapiniais aparatais, gydomaisiais dušais patirties.

Kaip klostėsi tolimesnė jūsų karjera?

Po dvejų metų, 1983-iaisiais, ištekėjau ir atvykau į Klaipėdą. Dirbau tuometinės Respublikinės ligoninės (dabar – Klaipėdos apskrities ligoninė) kardiologiniame skyriuje. Po poros metų išėjau vaiko priežiūros atostogų. 1986 m. įsidarbinau Pirminiame sveikatos priežiūros centre, Mokyklų skyriuje. Dirbau Klaipėdos Baltijos mokykloje. 1990 m. gimė antra dukra. Po kelerių metų grįžau į darbą ir dešimt metų dirbau slaugytoja Klaipėdos 14-oje mokykloje (dabar – Ažuolyno gimnazija). Dirbdama šioje mokykloje įsitraukiau į Raudonojo Kryžiaus veiklą. Mokykloje įkūriau Raudonojo Kryžiaus būrelį, mokiau vaikus pirmosios pagalbos, kasmet

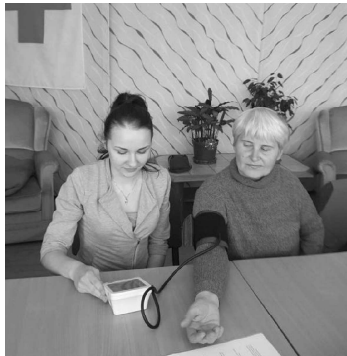

Pažangios slaugos klubo nariai

dalyvavome tarpmokyklinėse Pirmosios pagalbos varžybose, humanitarinėse akcijose, organizavome mokykloje švietėjiškus renginius, konkursus AIDS temomis, lankėmės senelių namus. Dirbdama mokykloje, įstojau į Klaipėdos universitetą, baigiau tęstines slaugos ir reabilitacijos studijas.

Kaip pavyksta suderinti tiesioginį darbą su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Klaipėdos skyriaus atsakingosios sekretorės pareigomis?

Raudonojo Kryžiaus draugijoje visuomeniniais pagrindais atsakinga sekretore dirbu nuo 2006 m. Susidūriau su visiškai nauja veikla, tad buvo nelengva, o pasiklausti, kaip ir ką da-

Praktinius užsiėmimus Raudonajame Kryžiuje veda Dalytė Fabijonavičienė

ryti, nebuvo ko. Trūko lėšų, patalpos buvo apleistos. Reikėjo išmokyti organizuoti veiklą, pritraukti savanorių, gauti lėšų. Savarankiškai rašiau projektus, organizavau renginius ir Pirmosios pagalbos mokymus mokiniam, skatinau juos tapti savanoriais. Į Raudonojo Kryžiaus veiklą įtraukiau ir savo šeimą. Tvarkyti ir remontuoti patalpas padėjo dukros ir vyras. Šiuo metu tai yra mano gyvenimo būdas, labai daug laisvalaikio skiriu šiai veiklai. Kartais juokauju, kas su manim susipažįsta, tas tampa *raudonkryžiečiu* ir pamilsta raudoną spalvą.

Taip pat esu Klaipėdos valstybinės kolegijos Pažangios slaugos klubo narė, glaudžiai bendradarbiauju su Klaipėdos valstybinės kolegijos Sveikatos katedra. Rengiame bendrus renginius, seminarus. Klaipėdos skyriuje turime senjorų klubą. Jo nariai, daugiausia vieniši su negalia žmonės, renkasi kartą per savaitę. Klaipėdos valstybinės kolegijos studentės ateina pas mus skaityti senjorams paskaitų sveikatos temomis.

Kodėl nutarėte įsitraukti į Pirmosios pagalbos instruktorės veiklą?

Pirmosios pagalbos instruktorė esu nuo 2009 m. Jau turėjau nemažai patirties organizuoti mokymus jaunimui, kai supratau, kad tai labai prasminga veikla. Juk labai svarbu, kad, atsitikus nelaimei, šalia esantis žmogus gebėtų padėti. Baigiau kursų, įgijau visuomenės sveikatos priežiūros specialisto kvalifikaciją mokytis pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių. Vesdama mokymus, turiu galimybę uždirbti lėšų Raudonojo Kryžiaus išlaidoms už patalpas ir kitoms būtinoms išlaidoms padengti, projektų veiklai paremti.

Papasakokite plačiau apie šią darbo sritį. Ar savanorystė Lietuvoje jau įsitvirtino? Ar sunku pasikviesti jaunimo?

Raudonasis Kryžius – viena seniausių organizacijų, kurios veikla yra savanoriška. Jaunimas šiais laikais turi labai daug galimybių ir įvairiausių pasiūlymų. Pasikviesti jaunimą savanoriauti nėra paprasta. Kad į organizaciją ateitų naujų savanorių, reikia nemažo įdirbio. Pirmiausia daug dirbame, kad paruoštume Raudonojo Kryžiaus lyderius, kurie galėtų eiti į mokyklas ir pristatyti Raudonojo Kryžiaus veiklą, propaguoti tarp jaunimo savanorystę. Bet to negana, pasikvietus jaunimą jį dar reikia sugebėti išlaikyti, sudominti. Tam organizuojame mokymus, renginius, vasaros stovyklas jaunimui. Galime pasidžiaugti, kad kasmet mūsų gretos didėja. Savanoriai pas mus išsilauko 4–5 metus, kol išvyksta studijuoti. Turime savanorių su 10–15 metų patirtimi. Keletą savanorių pas mus atvedė tėvai, kad jų vaikai savanoriaudami labiau save pažintų ir jiems būtų lengviau pasirinkti specialybę. Trys Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus savanoriai pasirinko gydytojo specialybę, viena mergina studijuoja Vokietijoje. Džiaugiamės, kad grįžę atostogų studentai visada aplanko Raudonąjį Kryžių. Savo broliukus ir sesutes į Raudonąjį Kryžių atveda ir vyresni šios organizacijos nariai. Taip ir auginame savanorius.

Gal galite palyginti Lietuvos ir kitų šalių patirtį plėtojant savanorystę?

Raudonasis Kryžius – tarptautinė organizacija, todėl ir pas mus Lietuvoje, ir užsienyje vadovaujames tais pačiais princi-

pais. Teko lankytis Vokietijos, Italijos, Ispanijos, Švedijos Raudonojo Kryžiaus draugijose. Visos šalys užsiima panašia veikla – remia skurstančiuosius, globoja vienišus žmones, moko pirmosios pagalbos, skatina savanorystę. Vokietijos Raudonajame Kryžiuje, pas partnerius, pastebėjau, kad pas juos labai senos savanorystės tradicijos ir daugiau savanoriauja vyresnio amžiaus žmonės. Jie jaučia didelę garbę būti Raudonojo Kryžiaus savanoriais. Labai aktyviai dirba Ispanijos Raudonasis Kryžius. Daug ko galėtume iš jų pasimokyti. Nepalyginama Lietuvos ir užsienio šalių Raudonojo Kryžiaus materialinė bazė, valstybės parama ir požiūris. Lietuvoje Raudonojo Kryžiaus skyriuose sekretorėmis dirba savanorės, nes nėra stabilus finansavimas. Visa veiklos našta gula ant skyriaus sekretorių pečių.

Kas pasikeitė savanorystės srityje per dešimtmetį nuo jūsų darbo Raudonajame Kryžiuje pradžios?

Prieš man ateinant į Raudonąjį Kryžių (2006 m.), organizacija gaudavo nemažą finansinę paramą iš užsienio partnerių. Tad skyriai turėjo etatinius sekretorius, turėjo daugiau slaugytojų, kurie prižiūrėdavo vienišus žmones. Šiuo metu organizacijos programos praplėstos, neliko partnerių finansinės paramos, bet atsirado Europos Sąjungos programų ir paramos, projektų. Daug dėmesio šiuo metu organizacija skiria Pirmosios pagalbos mokymams, nes tai pagrindinis šaltinis lėšoms pritraukti ir įvaizdžiui stiprinti.

Ką labiausiai prisimenate iš ilgų savo darbo metų? Ką galėtumėte patarti jaunuoliams, besirenkantiems slaugytojo specialybę?

Tiems, kurie apsisprendė mokytis slaugytojo specialybės, patarčiau gerai pažinti save ir nebijoti žmonių – įvairaus amžiaus, senų, su negalia. Tai nėra lengvas darbas, jis reikalauja daug kantrybės ir dar daugiau įvairių asmeninių gebėjimų. Slaugytojo darbui reikia pašaukimo.

Užauginate dvi dukras. Ar jos nepasėkė jūsų pėdomis?

Vyresnioji dukra 4 metus, kol mokėsi gimnazijoje, buvo aktyvi Raudonojo Kryžiaus jaunimo lyderė. Vėliau sukūrė šeimą, augina du sūnus. Jaunesnioji į Raudonąjį Kryžių atėjo kartu su manimi. Savanoriauja jau 10 metų. Šiuo metu studijuoja Klaipėdos universiteto Pedagogikos fakultete. Ji aktyviai dalyvauja Raudonojo Kryžiaus veikloje, koordinuoja jaunimą, padeda vykdyti akcijas, mokymus, organizuoti vasaros stovyklas, rengti projektus.

Kokie jūsų ateities planai, svajonės?

Esame subūrę Raudonojo Kryžiaus ekstremalių situacijų būrį. Artimiausiu laiku planuoju aprūpinti jo narius vienoda apranga ir reikalingiausiomis priemonėmis.

Dėkojame už pokalbį, linkime sėkmės ir išvermės dirbant tokį prasmingą ir reikalingą darbą.

Kalbino redaktorė Teresė Gužauskienė